

se toneel. Uit de Amsterdamse schouwburg, waar hij naar aanleiding van een ruzie met zijn mededirecteur J.E. de Vries vertrok, nam hij een aantal van de beste spelers mee. Maar Peters 'was too temperamental to be a succesful director'²⁹). Hij kreeg ruzie met drie van zijn beste acteurs, de Van Ollefens en Joh. Tjasink, laatstgenoemde keerde daarom in 1847 terug naar Amsterdam. Peters verloor in 1847 eveneens zijn beste actrice, Koosje Naret Koning, die stierf omdat zij niet bestand was tegen het vele en vermoeiende reizen, dat de acteurs nog steeds deden³⁰). In 1848 verloor Peters bovendien f 40.000,— van zijn eigen geld door slecht management.

Ondanks alles liet de groep onder leiding van Anton Peters van 1846 tot 1853 beter toneel zien dan in de periode ervoor.

In 1854 verkregen de heren Breedé en Valois de directie van het gezelschap. Door ontwikkelingen binnen het Haagse toneelbeleid waren de omstandigheden voor de nieuwe directeuren minder gunstig dan ze gewenst hadden. Zij wendden zich tot Provinciale Staten van Zuid-Holland met een subsidieverzoek. 'Zij wendden zich verder met hetzelfde verzoek tot de Stedelijke Regering van Rotterdam, en stelden zelf als voorwaarden, bij eene gewenschte toekenning van subsidiën, "dat die niet zouden strekken tot stijving hunner kas, maar ééinig en alléén tot verbetering van het Nationaal Tooneel".'³¹) Aan het mislukken van beide pogingen weten de directeuren hun onvermogen om een goed gezelschap samen te stellen, daar de salarissen van artiesten hoog opgedreven werden, als gevolg van de schaarste aan goede toneelspelers. De commissarissen van de schouwburg waren niet tevreden over Breedé en Valois. Op 18 april 1856 schreven zij aan de twee directeuren: 'Wij hebben onze gedachten eens over de hoog noodige verbeteringen laten gaan, en zijn daaromtrent tot de conclusie gekomen: Dat het bezoek van het publiek in onzen Schouwburg bij de Hollandsche voorstellingen in de laatste twee jaren zeer verminderd is, en nog steeds ook in den laatsten tijd belangrijk blijft verminderen, zoodat de lust daartoe bepaaldelijk is uitgedoofd, hetwel alleenlijk kan worden toegeschreven aan, naar het oordeel van het publiek, onvolkomene van Uw tooneelgezelschap'³²).

Als oplossing van het probleem wilden de commissarissen, op kosten van Breedé en Valois, Anton Peters als Rotterdamse (mede-)directeur van het gezelschap aanstellen. Dit leidde tot onoverkomelijke bezwaren bij de Haagse directie en tot een geïrriteerde briefwisseling tussen beide partijen. Het resultaat was, dat